

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Atzinums Nr. 5-04/10

**par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu smilts – grants un smilts ieguvei
derīgo izrakteņu atradnē “Lido” Smārdes pagastā Engures novadā**

Derīgs līdz 2021. gada 10. augustam

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA „STRABAG”, reģistrācijas Nr. 49203002756, adrese: Šlokenbeka 5, Milzkalne, Smārdes pagasts, Engures novads, LV – 3148, tālr. 63181552 (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA „Vides Eksperti”, reģistrācijas Nr. 40003820612, adrese: Ganību dambis 24D-25, Rīga, LV-1005, tālr. 27507017 (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk - Birojs):

2018. gada 12. aprīlī iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums „SIA “STRABAG” plānotās smilts-grants un smilts ieguve derīgo izrakteņu atradnē “Lido” Engures novada Smārdes pagastā” (turpmāk – Ziņojums). Aktualizēts Ziņojums Birojā iesniegts 2018. gada 10. jūlijā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk - Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgā izrakteņa – smilts-grants un smilts ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Engures novada Smārdes pagasta nekustamajā īpašumā “Lido” (kadastra numurs 9082 012 0018) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9082 012 0018 (turpmāk - Darbības vieta) derīgo izrakteņu atradnē “Lido” (turpmāk – Atradne).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

3.1.1. Īpašums atrodas Engures novada Smārdes pagasta teritorijā, uz dienvidaustrumiem no lidostas “Jūrmala”. Īpašuma kopplatība ir 12,15ha un tā īpašnieks ir Ierosinātāja (SIA

„STRABAG”, iepriekšējais nosaukums SIA „ŠLOKENBEKA”). Ziemeļrietumos Īpašuma teritorija robežojas ar nekustamo īpašumu “Ružu karjers” (kadastra numurs 9082 008 0234), kura teritorijā atrodas smilts – grants un smilts atradne “Ruži” ar derīgo izrakteņu ieguves limita laukumu 10,336 ha (tuvākajā punktā ~10m attālumā no Īpašuma robežas). Uz dienvidiem no Īpašuma, otrpus vietējās nozīmes ceļam (tuvākajā punktā ~30m attālumā no Īpašuma), ir vēl viena smilts – grants un smilts atradne “Krūziņi” (nekustamo īpašumu “Krūziņi” (kadastra numurs 9082 012 0081) un “Kalniņi” (kadastra numurs 9082 012 0068) teritorijā) ar derīgo izrakteņu ieguves limita un atradnes laukuma platību - 11,553 ha.

- 3.1.2. Derīgo izrakteņu atradnes „Lido” kopējā derīgo izrakteņu ieguves platība ir 9,98 ha un tajā ir aprēķināti un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā akceptēti derīgo izrakteņu krājumi. Atralnē gadā plānots iegūt līdz 60 000 m³ smilts, smilts - grants materiāla. Derīgā materiāla ieguve ar atklāto paņēmieni tiks veikta līdz gruntsūdens līmenim. Atradnes izstrādes gaitā netiek plānots veikt ūdens atsūknešanu un novadīšanu no atradnes teritorijas.
- 3.1.3. 2017. gada 21. martā Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde (turpmāk - Pārvalde) izdeva lēmumu Nr.VE17SI0013, ar kuru Paredzētajai darbībai nolemts piemērot ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – IVN). Ierosinātāja ar 2017. gada 27. aprīļa iesniegumu lēmumu apstrīdēja Birojā, Birojs, pamatojoties uz APL 81. panta (1) daļu, (2)daļas 1)punktu, Novērtējuma likuma 14.¹ panta (2)daļu un Ministru kabineta 2004. gada 23. novembra noteikumu Nr.962 “Valsts vides dienesta nolikums” 15.punktu nolēma atstāt negrozītu Pārvaldes 2017. gada 21. marta lēmumu Nr.VE17SI0013, 2017. gada 24. jūlijā izdodot lēmumu Nr.39-s.
- 3.1.4. IVN procedūras piemērošanai kā galvenie apsvērumi minēti ietekmju kompleksums un ietekmes varbūtība. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 11. pantā noteikto Paredzētā darbība kvalificējama kā nozīmīga un kompleksa, jo realizējot Paredzēto darbību derīgo izrakteņu ieguve vairākās atralnēs tiks veikta vienlaicīgi, blakus viena otrai (atragnes “Ruži” un “Krūziņi”) un ilgstoši. Lai arī atradnes tieši nerobežojas, no ietekmes uz vidi viedokļa ir pamats atzīt, ka ietekmes no ieguves trijās atralnēs skar vienotu teritoriju (31,87 ha) un summāri atzīstamas par darbību, uz kuru jāraugās ar piesardzību. Paredzētā darbība vērtējama kontekstā ar pārējām, jau esošām darbībām, kur ieguves kopējā platība pārsniedz 25 ha (Novērtējuma likuma 1. pielikums)

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Smilts-grants un smilts atradne “Lido” atrodas Engures novada Smārdes pagastā, apmēram 5 km dienvidrietumu virzienā no Smārdes ciema un apmēram 5 km dienvidaustrumu virzienā no Tukuma.
- 3.2.2. Atbilstoši Engures novada teritorijas plānojuma 2013. - 2025. gadam grafiskajai daļai “Engures novada teritorijas funkcionālā zonējuma karte 2013. - 2025. gadam” (turpmāk tekstā - Teritorijas plānojums) un Engures novada domes 2017. gada 23. novembrī izsniegtajai izziņai Nr. 16-20/237 darbības vietas teritorija atrodas zonējumā “Ražošanas apbūve (Rk)”. Šādās teritorijās atbilstoši minētā teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Paredzētās darbības veikšanai ir jāveic lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategorijas maiņa Atradnes teritorijas platībā.
- 3.2.3. Darbības vietas kopplatība ir 12,15 ha, no kuriem 12,05 ha aizņem lauksaimniecībā izmantojamā zeme un 0,1 ha ir t.s. pārējās zemes. Darbības vietai ir noteikti divi apgrūtinājumi: aizsargjoslas teritorija gar pašvaldības autoceļu 1,83 ha platībā un cita veida apgrūtinājums - atrodas lidlauka ietekmes zonā 12,15 ha platībā, kā arī Atradnes ziemeļrietumu daļa atrodas radiobākas aizsargjoslā.
- 3.2.4. Saistībā ar lidostas “Jūrmala” tiešo tuvumu jāmin, ka Engures novada dome ar 2016. gada 25. oktobra lēmumu ir akceptējusi SIA “SKY PORT” paredzēto darbību – lidojumu skaita

- palielināšanu līdz ~2200 lidojumiem gadā, līdz ar to Paredzētās darbības teritorija un tuvumā esošas dzīvojamās ēkas atradīsies arī lidostas trokšņa ietekmes zonā, kas ir svarīgs apstāklis kopējo ietekmju novērtēšanai.
- 3.2.5. Tuvākā viensēta "Avoti" atrodas ~40 m attālumā uz ZA, "Ružas" - 140 m uz ZA, "Liepiņas" - 150 m uz DA no Atradnes tuvākās robežas. Aptuveni 150 m attālumā uz ZR atrodas lidostas "Jūrmala" teritorija un 1,5 km attālumā - lidostas "Jūrmala" galvenā ēka. Tuvumā nav citi sabiedriskas nozīmes objekti.
- 3.2.6. Uz ZR no Atradnes atrodas smilts, smilts - grants atradne "Ruži". Atradnes "Ruži" kopējā platība, atbilstoši Valsts vides dienesta 2015. gada 16. jūlijā sastādītajai derīgo izrakteņu atradnes pasei, ir 23,54 ha. Derīgo izrakteņu ieguvei šajā atradnē virs un zem gruntsūdens līmeņa veic SIA "STRABAG". Pārvalde 14.03.2006. izsniegusi tehniskos noteikumus Nr.9.5.-5.3./27 derīgo izrakteņu ieguvei 18,45 ha platībā; 08.09.2016. izsniegti jauni tehniskie noteikumi Nr.VE16TN0176, jo tika saņemta jauna derīgo izrakteņu atradnes pase un derīgo izrakteņu ieguves limits (derīgo izrakteņu ieguves limita laukums 10,336 ha). Daļā atradnes teritorijas derīgo izrakteņu ieguve jau pabeigta.
- 3.2.7. Otrpus autoceļam A17 Ventspils šoseja - Jurgēli - Liepkalni, uz DR ~30 m attālumā no darbības vietas atrodas smilts, smilts - grants atradne "Krūziņi" (derīgo izrakteņu ieguves limita un atradnes laukuma platība – 11,55 ha). Derīgo izrakteņu ieguvei šajā atradnē veic SIA "CEMEX". Pārvalde 20.09.2011. izsniedza tehniskos noteikumus Nr.VE11TN113; 09.12.2014. izsniegti jauni tehniskie noteikumi Nr.VE14TN0219. Derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta virs gruntsūdens līmeņa. Saskaņā ar Valsts aģentūras "Civīlās aviācijas aģentūra" atļaujas nosacījumiem ieguve zem gruntsūdens līmeņa atļauta tikai 1 ha platībā.
- 3.2.8. 2 km uz ZR no Atradnes atrodas smilts, smilts - grants atradne "Bērziņi".
- 3.2.9. Paredzētās darbības teritorija atrodas Ventas upes lielbaseinā. Paredzētajai darbībai tuvākā ūdenstece ir Skujupīte (~800 m attālumā) un Slocene (~5 km attālumā). Aptuveni 1,3 km līdz 1,7 km attālumā no paredzētās darbības teritorijas atrodas nelieli dīķīši pie viensētām. Saskaņā ar meliorācijas digitālo kadastru Darbības vietā nav ierīkotas meliorācijas sistēmas. Tuvākā novadgrāvju meliorācijas sistēma atrodas no Paredzētās darbības teritorijas uz austrumiem un dienvidaustrumiem ~ 400m attālumā. Atbilstoši Teritorijas plānojumam, smilts-grants, smilts ieguvei paredzētās darbības vietā un tai pieguļošā teritorijā nav applūstošu teritoriju.
- 3.2.10. Atradnes izpētes darbos gruntsūdens atsegts visās izstrādnēs. Šo pētījumu laikā gruntsūdens līmenis bija 7,8 līdz 10,2 m dziļumā no zemes virsas. Gruntsūdens horizonta papildināšanās notiek ierobežotā apjomā dēļ mālainās segkārtas un reljefa, kas veicina virszemes ūdeņu strauju noplūšanu no teritorijas, neradot labvēlīgus apstākļus infiltrācijai gruntsūdeņos. Ūdeni nesošo nogulumu filtrācijas koeficients ir apmēram no 0,6-3,6 m/dnn. Dabiskās gruntsūdeņu līmeņu svārstības ir piesaistītas nokrišņu daudzumam, kas Ozolpils pacēlumā pēc ilggadīgajiem rādītājiem vislielākais ir vasaras mēnešos jūlijā un augustā, kad mēnesī vidēji nolīst 84 līdz 92 mm. Taču, ņemot vērā šo mēnešu vidējās gaisa temperatūras un iztvaikošanu, līmeņu svārstības ir salīdzinoši nelielas un vidēji nepārsniedz 0,5 m, maksimums 1 m.
- 3.2.11. Saskaņā ar Ziņojumu gruntsūdeņu plūsma Atradnes teritorijā smilts-grants un smilts ar ūdeni piesātinātajā slānī ir vērsta austrumu un dienvidaustrumu virzienā, kas sakrīt arī ar šī slāņa un arī reljefa absolūtā augstuma samazināšanās tendenci austrumu virzienā. Tā kā krājumi, kas paredzēti ieguvei, aprēķināti līdz gruntsūdens līmenim, tad, projektējot karjeru un derīgā izrakteņa ieguves gaitā ar atklāto paņēmieni, nebūs vajadzīga mākslīga gruntsūdens līmeņa pazemināšana.
- 3.2.12. Paredzētās darbības teritorija atrodas Ozolpils nogāzes augšējā daļā un tās absolūtais augstums samazinās rietumu - austrumu virzienā no 60 līdz 55 m v.j.l. Saskaņā ar Ziņojumu Atradnes kopējā platība ir 9,98 ha, kas aizņem Ozolpils pacēluma austrumu nogāzes augšējo daļu, kuras ģeomorfoloģiskais raksturs un ģeoloģiskā uzbūve liecina par tās

veidošanos uz pamatiežu pacēluma ledāja kušanas ūdeņu darbības rezultātā. Glacigēnos nogulumus visā atradnes platībā klāj 0,2 m līdz 0,4 m biezs mālainas augšnes slānis, kurš pirms ieguves uzsākšanas tiks noņemts. Zem salīdzinoši neliela biezuma smilšmāla vai mālsmilts slāņa iegulī derīgā izrakteņa smilts-grants slāņkopa visā atradnes teritorijā, tās apakšējā robeža bieži vien atrodas zem gruntsūdens līmeņa, bet ieguvei paredzētā slāņa biezums mainās no 0,7 m līdz 8,5 m A daļā, vidēji - 4,13 m. Smilts smilts-grants slānī sastopamas galvenokārt kā lēcas vai starpslāņi. Smilts sastāvs mainās no rupjgraudainas līdz smalkgraudainai un puteklīnai. Filtrācijas koeficients smilts-grants slānī mainās no 0,24 līdz 3,98 m/diennaktī. Savukārt smilts slānī filtrācijas koeficients 1,9-2,2. Inženierģeoloģiskie apstākļi atradnē raksturoti kā relatīvi vienkārši.

- 3.2.13. Darbības vieta neatrodas Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (NATURA 2000), kā arī nerobežojas un nepieklaujas tai. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija ir Ķemeru Nacionālā parka Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija (NATURA 2000). Plānotās darbības vieta atrodas ~5,0 km attālumā uz rietumiem no Ķemeru Nacionālā parka teritorijas. Saskaņā ar dabas datu sistēmu OZOLS aptuveni 500 metru attālumā uz austrumiem atrodas īpaši aizsargājams biotops ES:6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*. Tuvākais mikroliegums īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai atrodas aptuveni 5 km attālumā uz austrumiem no Atradnes Ķemeru Nacionālā parka teritorijā.
- 3.2.14. Darbības vieta neatrodas starptautiskās nozīmes mitrājos, mikroliegumos, virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās un aizsargjoslās ap pazemes ūdens ņemšanas vietām. Darbības vietai tuvākā ūdenstece ir Skujupīte, kas atrodas ~800 m attālumā no Atradnes.
- 3.2.15. Saskaņā ar Ziņojumam pievienoto ornitologa atzinumu (Ziņojuma 7.pielikums) apsekošanas laikā plānotās darbības teritorijā un tuvākā apkārtnē novērotas bieži sastopamās sugas - peļu klijāns (*Buteo buteo*), krauklis (*Corvus corax*), lauku cīrulis (*Alauda arvensis*). Neviena no īpaši aizsargājamām putnu sugām vai ES Putnu direktīvas I pielikuma sugām nav konstatēta.
- 3.2.16. Ziņojumam pievienotajā sugu un biotopu eksperta atzinumā (Ziņojuma 6.pielikums) norādīts, ka paredzētās darbības teritorijā netika konstatēti dabiski vai īpaši aizsargājami biotopi, kā arī pieguļošajās teritorijās tādi netika konstatēti. Atradnes teritoriju šobrīd aizņem lauksaimniecības zemes, apsekojuma laikā konstatēts, ka zemesgabalā veikti ziemāju sējumi – rapsis. Arī citas bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības netika konstatētas.
- 3.2.17. Engures novadā atrodas 15 valsts nozīmes pieminekļi, no kuriem 9 ir arhitektūras pieminekļi un 6 - arheoloģijas. Valsts nozīmes kultūras pieminekļi neatrodas paredzētās darbības ietekmes teritorijā - tuvākais ir Šlokenbekas muižas apbūve, kas atrodas Milzkalnē, Smārdes pagastā aptuveni 5 km attālumā. Atbilstoši Teritorijas plānojumam, darbības vieta nav identificēta kā vēsturiski, arheoloģiski un kultūrvēsturiski nozīmīga ainavu teritorija. Tuvākie rekreācijas un tūrisma objekti atrodas Smārdes un Milzkalnes apkaimēs, kā arī Ķemeru Nacionālajā parkā.
- 3.2.18. Saskaņā ar Ziņojuma 3.9 nodaļu un piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu datubāzi Atradnes tuvumā atrodas divas potenciāli piesārņotas vietas - bijušais militārais objekts lidlauks "*Tukums*" (bijušais armijas aerodroms un triecienaviācijas pulks, tā teritorijā bija arī naftas bāze), un bijusī atkritumu izgāztuve "*Bērziņi*" (tā darbojās līdz 2002. gadam, šobrīd tā ir slēgta un rekultivēta). Abas potenciāli piesārņotās vietas atrodas aptuveni 1,7 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Ģeoloģiskās izpētes darbi Atradnē veikti 2008. gada jūnijā. Izpētes laikā konstatēta smilts-grants un smilts iegula, veikta ģeoloģiskās uzbūves un derīgā izrakteņa kvalitātes izpēte un aprēķināti A kategorijas krājumi. Izpētes laikā tika ierīkota 21 izstrādne (urbumi un skatrakumi - urbumi), kuru dziļums 7,5 - 22,0 m. Kopējie izpētītie smilts A kategorijas

krājumi Atradnē ir 183,6 tūkst.m³, zem pazemes ūdens līmeņa (P) - 511,3 tūkst. m³; smilts-grants maisījuma A kategorijas krājumi ir 553,2 tūkst. m³, zem pazemes ūdens līmeņa (P) - 412,2 tūkst. m³. Atbilstoši Atradnes pasē norādītajam:

- Smilts-grants derīgā slāņa biezums ir no 0,0 līdz 9,4 m (vidēji 5,5 m, smilts no 0,0 līdz 6,4 m (vidēji 1,8 m);
- Segkārtu darbības vietā veido augsne, morēnas smilšmāls un morēnas mālsmilts biežumā no 0,5 līdz 2,8 m (vidēji 1,1 m), segkārtas apjoms ir ~99,8 tūkst. m³;
- Statiskais ūdens līmenis no zemes virsmas no 6,8 m līdz 10,9 m.

Derīgo izrakteņu ieguvī plānots veikt līdz 6,8 m dziļumā, tādējādi tiks izmainīts esošais reljefs, līdz ar to radot pārmaiņas ainavā.

- 3.3.2. Pirms derīgo izrakteņu ieguves Atradnē tiks veikta zemes segkārtas noņemšana, izmantojot ekskavatoru, un novietošana pa Atradnes teritorijas perimetru vidēji 3 m augstumā, izpildot VAS "Civilās aviācijas aģentūras" nosacījumus, kas nosaka maksimālo objektu augstumu karjera teritorijā līdz 15m, bet 20m joslā gar Īpašuma ZR robežu – 14m. Nederīgo segkārtu/mālu plānots novietot atradnes "Ruži" izstrādātajā teritorijā, kura šobrīd nav licences laukumā. Tajā ir ieplaka un darbības Ierosinātāja ir saņēmusi atļauju no Engures novada domes par segkārtas novietošanu šajā teritorijā, (Ziņojuma 4.pielikums). Augsnes segkārtu plānots uzglabāt līdz Atradnes rekultivācijai, izmantojot labiekārtošanai.
- 3.3.3. Pēc Atradnes sagatavošanas Atradnē plānots uzsākt derīgo izrakteņu ieguvī. Kopējais ieguves dziļums plānots līdz 6,8 m. Derīgā materiāla ieguvei tiks izmantots ekskavators. Derīgā materiāla apstrāde paredzētajā teritorijā netiek paredzēta. Derīgo izrakteņu izstrādes jauda plānota līdz 60 tūkst. m³/gadā. Derīgo izrakteņu ieguve ar atklāto paņēmieni paredzēta līdz gruntsūdens līmenim. Darbības Ierosinātāja pieļauj iespēju, ka nākotnē izstrāde varētu tikt veikta arī zem gruntsūdens līmeņa, par ko būtu jāveic papildus izpēti un jaunas pases saņemšana. Šāds ieguves risinājums būtu papildus vērtējams arī citos aspektos, tai skaitā lidostas tuvuma un putnu pulcēšanās kontekstā.
- 3.3.4. Iegūto smilts-grants un smilts materiālu SIA "STRABAG" paredzējusi izmantot savām vajadzībām - ceļu būvniecībā. Atbilstoši derīgo izrakteņu atradnes pases 11. punktam iegūto smilts - grants maisījumu un smilti var izmantot grants segumu, drenējošā slāņa izbūvē vai kā izejvielu betona ražošanā.
- 3.3.5. Derīgo izrakteņu ieguves darbus (rakšanas darbus) paredzēts veikt sezonāli, galvenokārt no aprīļa līdz novembrim - 8 mēnešus gadā. Sezonas ilgums mainās atkarībā no laikapstākļiem sezonas beigās, kā arī tirgus pieprasījuma - sausā rudenī sezona var tikt pagarināta līdz pat janvāra sākumam. Izstrādes darbi plānoti darba dienās, laikā no plkst. 8:00 līdz 18:00. Gadījumā, ja ieguves darbi tiks pārtraukti uz laika posmu, kas ilgāks par pieciem gadiem, derīgo izrakteņu ieguvējs nodrošinās derīgo izrakteņu ieguves vietas konservāciju. Konservācijas mērķis ir nodrošināt ieguves vietas saglabāšanu tādā stāvoklī, kas nerada draudus cilvēku veselībai un dzīvībai un apkārtējai videi, kā arī nodrošināt iespējamo ieguves darbu atsākšanu.
- 3.3.6. Teritoriju plānots sagatavot un iegūt derīgos izrakteņus pa daļām - trīs etapos. Katrā etapā plānotā apguves teritorija būs aptuveni 3 - 4 ha liela. Paredzētās darbības teritorijā nav plānots uzglabāt materiālu bērtņēs. Viss izstrādātais materiāls uzreiz tiek iekrauts kravas automašīnās un piegādāts pasūtītājam.
- 3.3.7. Piekļuve Atradnei notiks pa autoceļiem V1475 Ozolpils - Kalēji - Smārde, Engures novada pašvaldības ceļiem A-22 Milzkalnes stacija - Bērziņu karjers - Liepiņas un A17 Ventpils šoseja - Jurgēļi - Liepkalni. Saskaņā ar Ziņojumu ir izstrādāts saskaņojuma protokols ar projektētāju, kas paredz nobrauktuvju izbūvi uz Atradni. Darbības sākumā piekļuve Atradnei ir paredzēta caur blakus esošo smilts, smilts – grants atradni "Ruži". Pašvaldības autoceļi ir ar grants segumu, ceļa posms gar viensētu "Avoti" apmēram 150m ir ar cieta segumu.

- 3.3.8. No energoresursiem darbības veikšanai būs nepieciešama dīzeļdegviela tehnikas darbināšanai. Paredzams, ka degviela netiks uzglabāta tehnoloģiskajā laukumā, bet periodiski tiks atvesta, izmantojot pārvietojamo degvielas cisternu uz automobiļa bāzes. Transportlīdzekļu uzpildīšana tiks veikta speciāli ierīkotā vietā ar cieto segumu, kur tiks uzglabāts absorbents. Degvielas uzpildes laikā iespējamās nelielas degvielas noplūdes, kuru savākšanai tiks izmantots absorbentu materiāls. Darbinieku vajadzībām Atradnē tiks uzstādīti konteineru tipa vagoniņi, kuros būs nepieciešamā infrastruktūra strādnieku sadzīves vajadzību apmierināšanai.
- 3.3.9. Dzeramā ūdens apgādi plānots nodrošināt izmantojot fasētu dzeramo ūdeni, pievedot to nepieciešamajā daudzumā. Karjerā paredzēts izmantot pārvietojamo biotualeti, par kuras apkopi un izvešanu tiks noslēgts līgums ar attiecīgo komersantu. Citi notekūdeņi Atradnes izstrādes laikā neveidosies. Derīgā materiāla ieguves laikā nav nepieciešama ūdensapgāde.
- 3.3.10. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanai karjera tehnoloģiskajā laukumā tiks novietots sadzīves atkritumu savākšanas konteiners. Par atkritumu apsaimniekošanu ir noslēgts līgums ar SIA "Eco Baltia Vide". Sadzīves atkritumus radīs karjerā strādājošie 2 darbinieki. Pieņemot, ka mēnesī 1 cilvēks rada aptuveni 0,1 m³ sadzīves atkritumu, gadā tiks radīti aptuveni 2 m³ sadzīves atkritumu.
- 3.3.11. Ražošanas atkritumi galvenokārt veidojas karjera tehnikas apkopes un remonta gaitā. Par karjera tehnikas apkopi un remontu plānots slēgt līgumu ar šādu darbu veikšanā specializēšos komersantu. Neliels daudzums eļļainu lupatu, sorbenta un sorbējošo paklājiņu var rasties degvielas uzpildes gaitā. Šo atkritumu savākšanai tehnoloģiskajā laukumā tiks novietots speciāls konteiners un noslēgts līgums ar bīstamo atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, kas pēc vajadzības savāks un izvedīs šos atkritumus, nodrošinot to turpmāko apsaimniekošanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 3.3.12. Derīgo izrakteņu ieguves projektā tiks paredzēts Atradnes rekultivācijas veids un pasākumi, un pievienots grafiskais pielikums - rekultivācijas plāns. Derīgo izrakteņu ieguves projektu saskaņo ar Valsts vides dienestu. Rekultivācijas veids un pasākumi tiek administratīvā procedūrā saskaņoti, un to izpilde tiek kontrolēta. Izstrādājot ieguves projektu, rekultivācijas veids jāsaskaņo ar vietējo pašvaldību, kas nozīmē, ka arī pašvaldībai ir tiesiski līdzekļi ietekmēt kārtību un veidu, kādā rekultivē derīgo izrakteņu karjeru. Atradnes daļēja rekultivācija uzsākama jau atradnes izstrādes laikā, pārvietojot noņemto augsnes segkārtu gar Atradnes robežu. Pēc karjera izstrādes, noņemtā segkārtā tiks izlīdzināta izraktajā nogāzēs pa Atradnes teritorijas perimetra nogāžu rekultivācijai slīpumā 1:1,5 un pārklāta ar augu zemi 10 cm.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojumā, vērtējot Paredzētās darbības alternatīvas pēc izvirzītiem vērtēšanas kritērijiem, tiek salīdzinātas divas derīgo izrakteņu iegūšanas alternatīvas:
- ieguve visā paredzētās darbības platībā;
 - ieguve pa etapiem,
- un divas derīgo izrakteņu apstrādes alternatīvas:
- ieguve bez apstrādes;
 - derīgo izrakteņu ieguve un apstrāde.
- 3.4.2. Ziņojumā norādīts, ka paredzētai darbībai nav lietderīgi izskatīt paredzētas vietas un tehnoloģiju alternatīvas. Kā iespējama alternatīva tiek minēta darbības neuzsākšana, kas šādā gadījumā nemainīs esošo situāciju darbības vietā, bet tajā pašā laikā neveicinās pieeju derīgajiem izrakteņiem, kas nepieciešami būvniecībā, neveicinās sociālekonomisko procesu norisi.

- 3.4.3. Izvirzītās alternatīvas salīdzinātas pēc šādiem kritērijiem: piesārņojošo vielu emisija gaisā; radītais trokšņa līmenis; ietekme uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu; iespējamās augsnes struktūras izmaiņas; ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, „NATURA 2000” teritorijām; ainavas izmaiņas; sociālekonomiskie derīgo izrakteņu ieguves aspekti.
- 3.4.4. Derīgo izrakteņu ieguves alternatīvai ar derīgā materiāla apstrādi (drupināšanu, šķirošanu) ir aprēķināts piesārņojošo vielu emisiju apjoms, kas salīdzinot ar pamatalternatīvu (ieguve bez apstrādes) ir augstāks, līdz ar to ar lielāku ietekmi uz vidi. Aprēķināts arī izmantoto iekārtu kopējais trokšņu līmenis, un izdarīts secinājums, ka izmantojot šķirošanas un drupināšanas iekārtas trokšņu līmenis palielinātos aptuveni par 3,5 dB(A).
- 3.4.5. Visu četru ieguves alternatīvu salīdzinājums veikts tabulas veidā ar salīdzinošu vērtējumu par alternatīvas ietekmi saistībā ar minētajiem vērtēšanas kritērijiem. Izvēlēta alternatīva ir ieguves veikšana pa etapiem, neveicot derīgā materiāla apstrādi. Ieguve paredzēta līdz gruntsūdens līmenim, ūdens novadīšana no karjera netiek plānota.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Pārvaldes 2017. gada 21. marta ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.VE17SI0013.
- 4.2. Ierosinātājas 2017. gada 27. aprīļa iesniegums *“par Valsts vides dienesta Ventpils reģionālās vides pārvaldes 2017. gada 21. marta lēmuma “Ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.VE17SI0013” apstrīdēšanu”*.
- 4.3. Biroja 2017. gada 24. jūlija lēmums Nr. 39-s *“par Valsts vides dienesta Ventpils reģionālās vides pārvaldes 2017. gada 21. marta lēmuma Nr.VE17SI0013 apstrīdēšanu”*.
- 4.4. Ierosinātājas 2017. gada 21. septembra pilnvara Izstrādātājai iesniegt un saņemt SIA *“STRABAG”* vārdā visu dokumentāciju un veikt nepieciešamās darbības saistībā ar Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu.
- 4.5. Izstrādātājas 2017. gada 3. oktobra vēstule *“par ietekmes uz vidi novērtējuma programmas pieprasījumu”* ar lūgumu izsniegt ietekmes uz vidi novērtējuma programmu paredzētajai darbībai.
- 4.6. Izstrādātājas 2017. gada 6. novembra vēstule *“par SIA “STRABAG” plānotās smilts-grants un smilts ieguves Engures novada Smārdes pagastā sākotnējo sabiedrisko apspriešanu”* un tai pievienotie materiāli.
- 4.7. Biroja 2017. gada 6. novembra Programma Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.
- 4.8. Pārvaldes 2018. gada 29. marta atsauksme Nr. 9.5.-20/690 par Ziņojumu.
- 4.9. Izstrādātājas 2018. gada 12. aprīļa vēstule par Ziņojuma iesniegšanu, pievienotais Ziņojums un paziņojums par Birojā iesniegto Ziņojumu.
- 4.10. Biroja 2018. gada 19. aprīļa vēstule Nr. 5-01/417 ar kuru Pārvaldei un Engures novada domei lūgts sniegt viedokli par iesniegto Ziņojumu.
- 4.11. Pārvaldes 2018. gada 3. maija atsauksme Nr. 9.5.-20/919 par Ziņojumu.
- 4.12. Biroja 2018. gada 11. jūnija vēstule Nr. 5-01/551 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* par nepieciešamo papildus informāciju un papildinājumiem ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam.
- 4.13. Izstrādātājas 2018. gada 10. jūlija vēstule (Biroja reģ. Nr.5-01/1162) par Ziņojuma iesniegšanu, pievienotais papildinātais Ziņojums un paziņojums par Birojā iesniegto Ziņojumu.
- 4.14. Biroja 2018. gada 11. jūlija vēstule par Atzinuma izdošanas termiņa pagarinājumu.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

Detalizēta informācija par sabiedriskās apspriešanas gaitu un termiņiem ir publicēta Biroja tīmekļa vietnē Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtēšanas gaitas sadaļā: <http://www.vpvb.gov.lv/lv/ivn/projekti>. Citu starpā minētajā vietnē publicēti arī visi sabiedrisko apspriešanu paziņojumi, kuros norādīta informācija par apspriešanas periodiem, notikušajām sanāksmēm un priekšlikumu iesniegšanas termiņiem. Tālāk Birojs sniedz īsu sabiedrības līdzdalības procesa un apkopoto viedokļu un argumentu izklāstu.

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Sākotnējā sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2017. gada 29. septembrim līdz 2017. gada 19. oktobrim. Paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu un Paredzētās darbības sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta "*Engures novada ziņas*" 2017. gada 29. septembra numurā Nr.9, ievietots pašvaldības tīmekļa vietnē www.enguresnovads.lv, SIA "Vides eksperti" tīmekļa vietnē www.videseksperti.lv un Biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv, kā arī Ierosinātājas Pilnvarotā persona par Paredzēto Darbību individuāli informēja tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības Vietu.
- 5.1.2. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros laikā no 2017. gada 29. septembra līdz 2017. gada 19. oktobrim sabiedrība varēja sniegt priekšlikumus par Ierosinātājas Paredzēto darbību. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā netika saņemti sabiedrības iesniegumi saistībā ar plānoto darbību.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās 30 dienu periodā, sākot no 2018. gada 28. februāra, kad laikrakstā "*Engures novada ziņas*" tika publicēts paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu. Paziņojums tika publicēts interneta vietnēs www.enguresnovads.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Engures novada Valsts un pašvaldības vienotajā klientu apkalpošanas centrā un Izstrādātājas interneta vietnē www.videseksperti.lv. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2018. gada 19. martā Engures novada domes apspriežu telpā (plkst. 17.00). Saskaņā ar sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokolu tajā piedalījās 5 dalībnieki, t.sk. Ierosinātājas un Izstrādātājas pārstāvji. Klātesošajiem tika sniegta informācija par Paredzēto darbību un ietekmju novērtējuma rezultātiem. Dalībniekiem tika dota iespēja izteikt viedokli un uzdot jautājumus. Novada pārstāvji interesējās par plānotajiem pasākumiem putekļu un trokšņu izplatības ierobežošanai dzīvojamā māju tuvumā un plānotiem rekultivācijas pasākumiem blakus esošajos karjeros.
- 5.2.2. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Paredzēto darbību Ierosinātājai vai Birojam varēja iesniegt līdz 2018. gada 30. martam. Šajā periodā Birojā tika saņemta Pārvaldes 2018. gada 29. marta vēstule Nr. 9.5.-20/690, kurā pausts ierosinājums papildināt Ziņojumu ar hidrologa/hidroģeologa atzinumu un lūgums precizēt Atradnes ierīkošanas darbu veikšanas laiku saistībā ar ligzdošanas periodu.

5.3. Sabiedrības informēšana un ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2018. gada 12. aprīlī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts interneta vietnēs www.enguresnovads.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Engures novada Valsts un pašvaldības vienotajā klientu apkalpošanas centrā un Izstrādātājas interneta vietnē www.videseksperti.lv.

- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma Pārvaldes 2018. gada 3. maija atsauksmi Nr. 9.5.-20/919, kurā norādīts, ka Pārvaldei nav iebildumu pret izstrādāto Ziņojumu.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta (2) un (3) daļu, Birojs ar 2018. gada 11. jūnija vēstuli Nr. 5-01/551 lūdza sniegt papildus informāciju un vērtējumu vēstulē norādītiem Biroja komentāriem.

5.4. Sabiedrības informēšana par papildināto Ziņojumu:

- 5.4.1. Ziņojuma aktuālā redakcija Birojā tika iesniegta 2018. gada 10. jūlijā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts interneta vietnēs www.enguresnovads.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Engures novada Valsts un pašvaldības vienotajā klientu apkalpošanas centrā un Izstrādātājas interneta vietnē www.videseksperti.lv.
- 5.4.2. Tā kā institūcijas nav izteikušas iebildumus par Ziņojumā sniegto vērtējumu, līdz ar to Birojs institūcijām atkārtoti nav lūdzis sniegt viedokli par iesniegto Ziņojumu. Citi viedokļi no ieinteresētajām pusēm Ziņojuma izvērtēšanas laikā Birojā nav saņemti.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no teritorijas sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas. Vērtētas arī Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeni, kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturisko vidi u.c. ar Paredzēto darbību saistītas ietekmes.
- 6.2. Novērtējis Ziņojumu, Birojs konstatē, ka būtiskākās vai kompleksākās ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes izriet no apstākļa, ka Atradnes tiešā tuvumā atrodas vēl divas ieguves vietas un Atradne atrodas lidostas “*Jūrmala*” ietekmes zona, līdz ar to veidojas summārā trokšņa un piesārņojošo vielu emisijas apstākļi. Derīgo izrakteņu ieguve pēc savas specifikas ir saistīta ar dabiskās veģētācijas iznīcināšanu un ainavas ietekmēšanu, iespējamām hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām un atkarībā no konkrētajiem apstākļiem – dažādas intensitātes trokšņu un piesārņojošo vielu emisijām. Konkrētā situācijā, kur nelielā teritorijā tiek izstrādātas vairākas atradnes, un ir esošs lidlauks, veidojas summāro ietekmju apstākļi, kas trokšņu un piesārņojošo vielu emisijas aspektā vērtējami padziļināti. Savukārt hidroloģisko un hidroģeoloģisko ietekmju aspekts konkrētajā gadījumā nav tik nozīmīgs, jo darbību paredzēts veikt virs gruntsūdens līmeņa. Papildus drupināšana, šķirošana vai citi apstrādes veidi nav paredzēti, līdz ar to izvēlēta ieguves alternatīva ar salīdzinoši vismazāko ietekmes uz vidi potenciālu, t. sk. realizējot posmsecīgu ieguvu pa etapiem, vēl nedaudz tiks mazinātas kopējās ietekmes.

6.3. Kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē sekojošus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:

- 6.3.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas.
- 6.3.2. Augsnes struktūras un mitruma, kā arī mūsdienu ģeoloģisko procesu izmaiņas un citi vides riski.
- 6.3.3. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem.
- 6.3.4. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp transportēšanas ietekmes.
- 6.3.5. Troksnis un tā izplatība, t.sk. no transportēšanas.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas.

6.4.1.1. Izvērtējot ziņojumu secināms, ka Ziņojumā salīdzinoši plaši apskatīti teritorijas hidroģeoloģiskie un ģeoloģiskie apstākļi. No Ziņojuma izriet, ka derīgā materiāla ieguve paredzēta līdz 6,8 m dziļumam, t.i. A kategorijas krājuma aprēķina dziļumā, līdz gruntsūdens līmenim to neskarot.

6.4.1.2. Ņemot vērā Ziņojumā un šī Atzinuma 3.2.9.-3.2.11. punktos izklāstīto informāciju par teritorijas hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, var pievienoties Izstrādātājas izdarītajiem secinājumiem par Paredzētās darbības iespējamām ietekmēm uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu:

- derīgā izrakteņa ieguves process būtiski neietekmēs hidroloģisko režīmu, nebūtiskas izmaiņas iespējamās virszemes noteces rezultātā;
- nav paredzama arī būtiska ietekme uz apkārtnes hidroģeoloģiskajiem apstākļiem un pazemes ūdens hidrodinamisko režīmu.

6.4.1.3. Saskaņā ar Ziņojumu ne atradnē "*Lido*", ne arī atradnē "*Ruži*" nav paredzēta gruntsūdens līmeņa pazemināšana, tādēļ smilts-grants materiāla ieguves rezultātā gruntsūdens līmeņa izmaiņas ir potenciāli iespējamās karjera tiešā tuvumā, kur iespējamās nelielas gruntsūdens līmeņa svārstības, taču to amplitūda nepārsniegs 0,2-0,4 m un tās izzudīs dažu desmitu metru attālumā no karjera.

6.4.1.4. Atradnes tuvumā ir 3 viensētas: "*Avoti*" 40 m uz ziemeļaustrumiem, "*Ružas*" 140 m uz ziemeļaustrumiem un "*Liepiņas*" 150m uz dienvidaustrumiem. Sakarā ar to, ka derīgā izrakteņa ieguve šī projekta ietvaros plānota tikai līdz gruntsūdens līmenim, tad saskaņā ar Ziņojumu ūdens ieguve šajās mājās netiks ietekmēta. Ziņojuma autori gan nav precizējuši minētajās viensētās izmantoto ūdensapgādes veidu, kas atkarībā no ierīkotās akas vai urbuma dziļuma varētu būt vairāk vai mazāk jūtīgi pret iespējamām gruntsūdens līmeņa izmaiņām.

6.4.1.5. Jānorāda, ka šie secinājumi izdarīti pamatojoties uz Atradnes 2008. gadā veiktās ģeoloģiskās izpētes datiem un LVĢMC pašlaik publiski pieejamo informāciju par Atradnes tuvumā esošajiem ūdensapgādes urbumiem un to ģeoloģisko griezumu datiem. Atbilstoši veiktajam novērtējumam Birojs pievienojas Ziņojuma autoriem, ka Paredzētā darbība, to īstenojot Ziņojumā vērtētajos apjomos un risinājumos, neatstās būtisku ietekmi uz apkārtnes teritoriju hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, tomēr **Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta (10) daļu ir pamatoti noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbības īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) **Paredzētā darbība veicama neskarot un nepazeminot gruntsūdens līmeni, un tā nedrīkst būtiski negatīvi ietekmēt piegulošo teritoriju hidroloģisko režīmu un apkārtnes teritorijā esošo īpašumu un būvju izmantošanu. Ja Paredzētās darbības rezultātā tomēr radīsies būtiskas ūdens līmeņa izmaiņas viensētu akās, kuras līdz šim esošās derīgo izrakteņu ieguves darbības laikā nebija ietekmētas, Ierosinātāja ir atbildīga par attiecīgu pasākumu veikšanu šādu ietekmju novēršanai/kompensēšanai.**

6.4.2. Augsnes struktūras un mitruma, kā arī mūsdienu ģeoloģisko procesu izmaiņas un citi vides riski.

6.4.2.1. No Paredzētās darbības teritorijas ziemeļu virzienā atrodas derīgo izrakteņu atradne "*Ruži*" un dienvidu virzienā atradne "*Krūziņi*", kurās jau ir notikusi ieguve un augsnes kārtā ir noņemta. Tuvākās lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kurās tiek realizēta

lauksaimnieciskā darbība, atrodas salīdzinoši nelielā attālumā, taču ņemot vērā to, ka blakus esošajās derīgā izrakteņa ieguves teritorijās smilts-grants ieguve notiek jau ilgāku laiku, saskaņā ar Ziņojumu nav novērotas augsnes struktūras un mitruma izmaiņas, tādēļ tiek prognozēts, ka derīgā izrakteņa ieguves procesā atradnē "Lido", kur smilts, smilts-grants materiāls tiks iegūts virs gruntsūdens līmeņa, nebūs būtiska ietekme uz tuvākajā apkārtnē esošajām lauksaimniecībā izmantojamām zemju platībām, kā arī nav sagaidāma ietekme uz augsnes īpašībām mežu teritorijās. Var prognozēt, ka neliela ietekme varētu būt uz piegulošajām teritorijām lokālā ietekmes zonā, kura tieši robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju. Ietekmi papildus mazīna tas, ka darbības vietu no divām pusēm – austrumu un dienvidu – ietver autoceļš, bet ziemeļos atrodas karjera teritorija.

6.4.2.2. Tāpat Ziņojuma autori secina, ka ņemot vērā atradnes teritorijas atrašanos uz Ozolpils nogāzes, kur ir salīdzinoši plāna kvartāra nogulumu sega un augstuma starpības līdz 5 m, ir jāpievērš uzmanība iespējamajiem mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem, tajā skaitā jāseko, lai ieguves procesu rezultātā nerastos vai/un neintensifētos nogāžu procesi. Ilgstoša un intensīva lietus vai sniega kušanas gadījumā, nenostiprinātās nogāzēs karjera malās var attīstīties gravu veidošanās un grunts izskalošanās procesi. Savukārt, ņemot vērā, ka zem kvartāra nogulumu segas galvenokārt atrodas devona smilšakmeņi, aleirolīti un māli, nav sagaidāma karsta procesu attīstība.

6.4.2.3. Ziņojumā norādīts, ka mūsdienu ģeoloģisko procesu attīstības iespējamība arī pēc derīgā izrakteņa atradnes ekspluatācijas pabeigšanas ir būtiski saistīti ar rekultivācijas paņēmieniem un to realizācijas procesiem. Galvenie pasākumi jebkādas mūsdienu procesu ietekmes mazināšanai ir izvēlēties pareizo rekultivācijas paņēmieni, kā arī, iespēju robežās, sākt rekultivāciju izstrādātā atradnes daļā, negaidot, kad tiks pabeigta visa atradnes izstrāde. Šeit gan papildus jāņem vērā, ka segkārtas zemes valnis gar karjera austrumu un dienvidu malu paredzēts arī lai veiktu prettrokšņu funkciju.

6.4.2.4. Saskaņā ar Ziņojuma 3.9 nodaļu un šī atzinuma 3.2.18. punktā minēto informāciju, nav sagaidāmi vides riski saistībā piesārņojuma izplatību no piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu atrašanās vietām, no kurām tuvākās atrodas 1,7 km attālumā.

Kopumā Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta (10) daļu ir pamatoti noteikt, ka Paredzētās darbības realizācijas gadījumā ir jānodrošina šādi obligātie nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:

- a) Karjera nogāžu un segkārtas krautņu slīpums jāveido atbilstoši to veidojošā materiāla dabiskajam nobiru leņķim. Nepieciešamības gadījumā realizējami piemēroti nogāžu stiprināšanas risinājumi. Nepieciešamie nogāžu stabilitātes pasākumi jānodrošina arī rekultivējot izstrādātās teritorijas.
- b) Paredzētās darbības realizācijas gaitā jānodrošina piemēroti darba drošības pasākumi, iekļaujot tos karjera izstrādes projektā. Jānodrošina darbinieku instruktāža par paredzētajiem darba drošības pasākumiem un to ievērošana.
- c) Pēc spēcīgu nokrišņu vai kušanas ūdeņu perioda jānodrošina karjera nogāžu, kā arī krautņu apsekošana un novērtēšana. Nepieciešamības gadījumā jānodrošina izskalojumu un erozijas kanālu likvidēšana, tos aizberot ar pieejamo grunts materiālu.
- d) Atradnes rekultivācija veicama, vadoties pēc Ziņojumā iestrādātā pakāpeniskā risinājuma, nodrošinot drošības nosacījumu ievērošanu nogāžu stabilitātei, kā arī saprātīgi līdzsvarojot pakāpenisku un savlaicīgu rekultivācijas veikšanas pasākumus ar segkārtas valņa prettrokšņa funkcijas nodrošināšanu pret tuvējām mājām. Šie apsvērumi ņemami vērā arī plānojot jaunās iebrauktuves karjerā un veicot esošā karjera "Ruži" rekultivāciju.

- e) Ņemot vērā, ka Paredzētā darbība atrodas lidostas “Jūrmala” ietekmes zonā, ievērot Valsts aģentūras “Civilās aviācijas aģentūra” Lidlauka standartu un drošības daļas 10.03.2017. vēstulē Nr.01-8/302 noteiktos objektu augstuma ierobežojumus.

6.4.3. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem:

6.4.3.1. Ņemot vērā Ziņojumā un šī atzinuma 3.2.13.-3.2.17. punktos ietverto informāciju par apkārtnes dabas vērtībām, var piekrist Ziņojuma autoru secinājumam šādos jautājumos:

- izvērtējot plānotās aktivitātes, Ķemeru Nacionālā parka izveidošanas mērķi un attālumu līdz Atradnei, ir secināms, ka plānotā Atradnes ierīkošana, izstrāde un rekultivācija negatīvi neietekmēs Ķemeru Nacionālo parku (NATURA 2000), tā ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tā izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Arī citas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas netiek ietekmētas.
- tuvākie rekreācijas un tūrisma objekti atrodas ārpus paredzētās darbības ietekmes teritorijas.

6.4.3.2. Arī sugu un biotopu eksperta atzinumā un ornitologa atzinumā secināts, ka paredzētās darbības teritorijā un tās tuvumā nav konstatētas īpaši aizsargājamas augu un putnu sugas un citas nozīmīgas bioloģiskas vērtības, tādejādi paredzams, ka paredzētā darbība būtiski neietekmēs bioloģisko daudzveidību un dabas vērtības.

6.4.3.3. Saskaņā ar Ziņojumu Darbības vietas tiešā tuvumā nav īpaši augstvērtīgas un gleznainas zonas. Cilvēka saimnieciskās darbības rezultātā darbības vietai tuvumā esošā teritorijā ainava ir būtiski izmainījusies un turpina mainīties, tā ir izrakņāta, smilšaina, bez augsnes virskārtas, ar reljefa izmaiņām. Paredzams, ka Atradnes izstrādāšana palielinās ietekmētās ainavas īpatsvaru apskatāmajā teritorijā, kur dominē līdzena lauksaimniecības zeme un nelieli koku un krūmu puduri. Tai pašā laikā Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamo ainavu apvidū, un darbības vieta atbilstoši Engures novada teritorijas plānojumam atrodas ražošanas vajadzībām paredzētā teritorijā.

Novērtējis Ziņojumu un ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā apkopoto informāciju, Birojs nekonstatē tādus apstākļus, kas būtu par pamatu īpašu papildus nosacījumu noteikšanai attiecībā uz konkrētu ietekmes aspektu pārvaldību, ietekmes novēršanu vai mazināšanu.

6.4.4. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp transportēšanas ietekmes.

6.4.4.1. Novērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka ir apzināti galvenie gaisu piesārņojošo vielu emisiju avoti, t.sk. transportēšanas ietekmes uz a/c ar grants segumu Milzkalnes stacija-Bērziņu karjers-Liepiņas (turpmāk – A22), Ventpils šoseja-Jurģeļi-Liepkalni (turpmāk – A17) un Ozolpils-Kalēji-Smārde (turpmāk – V1475), kā arī veikts sagaidāmās ietekmes vērtējums.

6.4.4.2. Gaisa kvalitātes novērtējuma vajadzībām saskaņā ar Ziņojumu pieņemts, ka plānotais materiāla ieguves apjoms ir līdz 60 tūkst. m³/gadā jeb 102 tūkst. t/gadā (attiecīgi $\rho = 1,7 \text{ t/m}^3$), kravas automašīnu kravnesība – 15 m³ un vidējā masa (pieņemts lielums aprēķinos) – 33 t, summārais degvielas patēriņš karjera tehnikai – ~44 m³/gadā, bet kravas automašīnām – 20 l/h. Par plānotajām darba stundām, kā tās novērtējuma nolūkiem definētas Ziņojumā, skatīt šī Biroja atzinuma 3.3. nodaļu „Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums”. Aptuvenais automašīnu skaits līdz 4000 reisu gadā.

6.4.4.3. Piesārņojošo vielu emisijas no materiālu ieguves un pārkraušanas aprēķinātas saskaņā ar Amerikas Savienoto Valstu Vides aizsardzības aģentūras gaisa piesārņojuma emisijas faktoru apkopojuma “*Compilation of Air Emissions Factors*” (turpmāk – AP-42) 13.2.4. sadaļu, no karjera tehnikas un kravas autotransporta iekšdedzes dzinējiem –

Austrālijas Vides un kultūras aizsardzības departamenta piesārņojošo vielu emisijas faktoru apkopojuma “*Emissions Estimation technique Manual for Combustion Engines, Version 3.0*”, kā arī vērtēta ceļu putēšana kravas autotransporta kustības dēļ, izkliedes aprēķinos ietverot emisiju samazinājumu saistībā ar meteoroloģiskajiem apstākļiem (AP-42 13.2.2. sadaļa).

- 6.4.4.4. Saskaņā ar Ziņojumu iegūto materiālu atbilstoši pieprasījumam paredzēts iekraut kravas automašīnās, neveidojot bērtnes Darbības vietā. Novērtēts, ka materiāla ieguves un pārkraušanas rezultātā cieto daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisiju apjoms līdzvērtīgs attiecīgi 0,155 un 0,133 t/gadā, bet transportēšanas – 6,8 un 0,7 t/gadā. Vienlaikus ar Paredzēto darbību atmosfērā nonāks 0,5 t/gadā oglekļa monoksīds CO un 1,8 t/gadā slāpekļa oksīdi NO_x, kā arī nebūtiskos apjomos nemetāna gaistošie organiskie savienojumi un sēra dioksīds (SO₂). Šie apjomi uzskatāmi par orientējošiem, jo atkarībā no pieprasījuma un konkrētajiem apstākļiem, emisiju apjoms būs tieši atkarīgs no ieguves faktiskā apjoma, kā arī meteoroloģiskajiem apstākļiem.
- 6.4.4.5. Ziņojumā norādīts, ka Paredzētā darbība nav nozīmīgs siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisiju avots un SEG emisiju aprēķins nav veikts. Birojs kopumā pievienojas Ierosinājas secinājumam, papildus norādot, ka veicama pārdomāta un posmsecīga augsnes virskārtas un mālaino iežu izvietošana, rēķinoties ar paredzēto rekultivāciju. Tādējādi arī nodrošinot, ka fosilās izcelsmes degvielas patēriņš karjera tehnikas un transportēšanas vajadzībām tiek izmantots iespējami racionāli un iespējami savlaicīgi uzsākama un veicama karjera rekultivācija. Iespējami pārdomāti izvietošana arī grunts piegulošā karjera teritorijā, ievērtējot tā rekultivācijas risinājumus.
- 6.4.4.6. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķināšanai izmantots modelis „*AERMOD View*” (licences Nr. AER0006618, licence bez termiņa), kas pielietojama rūpniecisko izmešu gaisā izkliedes aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Lai novērtētu esošo piesārņojumu Darbības vietas apkārtņē, neskaitot uzņēmuma piesārņojuma devumu, ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros no LVĢMC tika pieprasīta informācija par piesārņojuma fona koncentrācijām uzņēmuma ietekmes zonā (Ziņojuma 5. pielikums). Saskaņā ar ievades datiem meteoroloģiskajam raksturojumam izmantoti Dobeles novērojumu stacijas dati 2014. gadam. LVĢMC sniegtie dati par esošo piesārņojuma līmeni Darbības vietas apkārtņē neietver darbību karjeros “*Ruži*” un “*Krūziņi*” (datu bāzē „*2-Gaiss*” netiek iekļauta informācija par gaisa piesārņojumu, ko rada derīgo izrakteņu ieguve) un, ciktāl izriet no Latvijas Valsts ceļu statistikas pārskata par satiksmes intensitāti uz valsts autoceļiem¹, informāciju par kravas transportu, kas apkalpo minētos karjeros. Līdz ar to Ierosinātāja papildus veikusi arī piesārņojošo vielu emisiju aprēķinu no blakus karjeriem, t.sk. transportēšanas. Aprēķinu rezultāti ir apkopoti Ziņojuma 4.2.10. tabulā, bet izkliedes aprēķinu rezultāti par esošo piesārņojuma līmeni Darbības vietas apkārtņē grafiskā veidā – Ziņojuma 8.2. pielikumā.
- 6.4.4.7. Ierosinātāja karjeru darbības raksturojumam izmantojusi informāciju no LVĢMC derīgo izrakteņu atradņu reģistra (uz 2017. gada 1. janvāri) un izdarījusi pieņēmumus attiecībā uz kravas autotransporta intensitāti (attiecīgi no karjera “*Ruži*” – 1408 reisi/gadā un no karjera “*Krūziņi*” – 2152 reisi/gadā). Biroja vērtējumā tādējādi ir nodrošināts summāro ietekmju izvērtējums.
- 6.4.4.8. Saskaņā ar Ziņojuma 4.2.11. tabulu aprēķinātā piesārņojuma summārā (Paredzētā darbība un fons, ņemot vērā karjeru “*Ruži*” un “*Krūziņi*” darbību) koncentrācija pārsniedz 30 % no Noteikumos Nr. 1290 noteiktajām robežvērtībām sekojošām piesārņojošajām vielām –

¹ Pieejams: <https://lvceli.lv/informacija-un-dati/#satiksmes-intensitate>

slāpekļa dioksīdam NO₂ un daļiņām PM₁₀ un PM_{2,5} –, pie tam sasniedzot 72,4 % no stundas robežlieluma slāpekļa dioksīdam, bet ilgtermiņā nepārsniedzot normatīvo aktu prasības.

6.4.4.9. Vienlaikus ir pamats saglabāt piesardzību, jo nelabvēlīgu laikapstākļu gadījumā (ilgstošs sausums) bez ietekmes mazināšanas pasākumiem (ceļu mitrināšana vai cita veida apstrāde, kas mazina putekļu rašanos), ja transportēšanas intensitāte sasniegs prognozēto maksimumu, autoceļu tuvumā var būt pastiprināta putēšana un līdz ar to gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi. Tāpat saskaņā ar Latvijas Valsts ceļu uzturēto informāciju uz autoceļa V1475 no 1,1 līdz 6,3 km var būt sezonāls transportlīdzekļu masas ierobežojums (10 t), kas var ierobežot iespējas dažādot transportēšanas ceļus, attiecīgi arī ietekmes koncentrēsies vienā un tajā pašā teritorijā, jo īpaši tas ņemams vērā kopskatā ar darbību karjeros “Ruži” un “Krūziņi”. Ziņojumā norādīts, ka tiek risinātas sarunas par cietā seguma izveidi pret tuvējām mājām. Papildus Ziņojumā norādītajam, Birojs ir konstatējis ka pret dzīvojamo māju “Avoti” jau ir izveidots uzlabota seguma posms, kas daļēji mazina transportēšanas ietekmes.

Lemjot par obligāto nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs norāda, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātajai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. **Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu darbu veikšanai norādīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:**

- a) **Nolūkā mazināt putekļu veidošanos un izplatību, nepieciešamības gadījumā sausā laikā jānodrošina transportēšanas ceļu laistīšana un/vai apstrāde ar līdzekli, kas samazina putēšanu, samazinot iespējamu papildus putekļu emisiju izplatību. Kur attiecināms - šos pasākumus plānot un īstenot sadarbībā ar SIA “CEMEX” (karjers “Krūziņi”), Engures novada pašvaldību un ņemot vērā arī otru šīs darbības Ierosinātāja izmatoto karjeru (karjers “Ruži”).**
- b) **Nav pieļaujama gar Atradnes robežām izvietoto segkārtas bērtņu, kas paredzētas kā prettrokšņa pasākums, ilgstoša putēšana. Lai gan segkārtas raksturota kā mālaina, kas parasti neput, tomēr bērtņu izveides sākumposmā pret dzīvojamām mājām, atkarībā no meteoroloģiskajiem apstākļiem, var būt nepieciešama bērtņu mitrināšana.**
- c) **Nav pieļaujama vaļēju un nenosegtu kravu pārvadāšana.**

6.4.5. Troksnis un tā izplatība, t.sk. no transportēšanas:

6.4.5.1. Viena no potenciāli nozīmīgākajām ietekmēm, kas saistāma ar Paredzētās darbības realizāciju, ir trokšņa līmeņa izmaiņas un iespējamie trokšņa radītie traucējumi. No Ziņojuma 4.3.1. tabulas izriet, ka tuvākās teritorijas, kurās šajā situācijā vērtē atbilstību vides trokšņa robežlielumiem, ir viensētas “Avoti” (~40 m ziemeļaustrumu virzienā) un “Liepas” (150 m dienvidaustrumu virzienā). Ņemot vērā trokšņa avotu un ēku savstarpējo izvietošanu, Birojs secina, ka viensētā “Ružas” (140 m ziemeļaustrumu virzienā, aiz viensētas “Avoti”) trokšņa līmenis būs līdzvērtīgs vai mazāks par viensētā “Avoti” novērtēto. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Paredzētās darbības vieta daļēji, t. sk. arī otrpus ceļam, robežojas ar lauku zemēm, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir lauksaimnieciska izmantošana un viensētu apbūve.

6.4.5.2. Ar Paredzēto darbību ir identificētas divas nozīmīgas trokšņa avotu grupas – karjera tehnikas radītais troksnis un transporta pārvietošanās. Raksturojot Darbības vietā esošo fona troksni, Ziņojumā norādīts, ka fona troksni Darbības vietā rada arī blakus esošie karjeri “Ruži” un “Krūziņas” un ar tiem saistītais kravas autotransports, kā arī autotransporta plūsma pa a/c A17, A22, V1475 un A10, kura aprēķināšanā izmantota

informācija no VAS „Latvijas Valsts ceļi” sagatavotā satiksmes intensitātes pārskata par satiksmes intensitāti uz šiem autoceļiem. Karjeru tehnikas radītā trokšņa raksturojumam pieņemts, ka frontālo iekrāvēju un ekskavatoru skaņas jauda ir 105 dB(A), karjera “*Krūziņi*” rīcībā esošās šķirošanas iekārtas – 102 dB(A) un drupināšanas iekārtas – 108 dB(A) (skat. Ziņojuma 4.3.2. tabulu). Secināts, ka esošais trokšņa līmenis tuvākajās dzīvojamās teritorijās ir 45,7 – 50,2 dB(A) robežās.

6.4.5.3. Trokšņa novērtējums sagatavots ar *Braunstein+Berndt GmbH* izstrādāto trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra *SoundPLAN Essential* (licences numurs 7073). Ar šo programmu iespējams aprēķināt trokšņa rādītājus atbilstoši vides trokšņa novērtēšanas metodēm, kas noteiktas Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16). Autoceļu satiksmes radītā trokšņa novērtēšanai izmantota Francijā izstrādāta aprēķina metode “*NMPBRoutes-96 (SETRA-CERTU-LCPC-CSTB)*”, kas minēta “*Arrete du 5 mai 1995 relatif au bruit des infrastructures routieres, Journal Officiel du 10 mai 1995, Article 6*” un Francijas standartā XPS 31-133.

6.4.5.4. Atbilstoši Noteikumu Nr. 16 1. pielikuma 1.2. punktam, Paredzētā darbība plānota tikai periodā, kas kvalificējas kā diena (t.i. – vakara un nakts troksnis ar Paredzēto darbību netiek radīts), kad individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A-izsvarotais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (L_{diena}) nedrīkst pārsniegt 55 dB(A). Trokšņa rādītāju novērtēšana ir veikta 2 m augstumā virs zemes. Trokšņa rādītāju vērtības kartē ir attēlotas ar 5 dB(A) soli.

6.4.5.5. Aktuālajā Ziņojuma versijā (Birojā iesniegta 2018. gada 10. jūlijā) Birojs ir konstatējis pretrunas saistībā ar transportēšanas intensitātes raksturojumu no blakus esošajiem karjeriem. Saskaņā ar Ziņojuma 9. pielikumu norādāms sekojošais – no karjera “*Ruži*” pa a/c A22 tiek veikts 1408 reiss/gadā (turp-atpakaļ) jeb vidēji 8 braucieni 365 dienas gadā, savukārt, no karjera “*Krūziņi*” pa a/c A17 tiek veikts 2857 reiss/gadā (turp-atpakaļ) jeb vidēji 16 braucieni 365 dienas gadā. Ziņojuma 47. un 53. lpp. norādītas gan skaitliski līdzīgas, gan atšķirīgas vērtības. Tāpat nav ņemts vērā, ka a/c A22 pieslēdzas a/c A17 un ka transporta plūsma uz a/c A17, visticamāk, sadalās gan A10, gan V1475 virzienā. Tomēr, izsverot šādu trūkumu nozīmību, Birojs atzīst, ka konstatētie trūkumi nav tik būtiski, lai būtu šķērslis atzinuma izsniegšanai. Vienlaikus Biroja atzinuma 6.2.4. nodaļā “*Gaisa piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp transportēšanas ietekmes*” jau norādīts, ka attiecībā uz gaisa kvalitātes novērtējumu saglabājams piesardzīgums nelabvēlīgu laikapstākļu gadījumā, bet skaitliskās neprecizitātes, visticamākais, izkļedes aprēķinus ietekmē nebūtiski.

6.4.5.6. Ziņojumā (16. lpp.) norādīts, ka Darbības vietai noteikti divi apgrūtinājumi, proti, aizsargjoslas teritorija gar autoceļiem un cita veida apgrūtinājums (atrodas lidlauka ietekmes zonā). Trokšņu robežlielumi autoceļu aizsargjoslā uzskatāmi par mērķlielumiem saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi. Trokšņa novērtējums veikts Paredzētās darbības pirmajam (a etaps) un otrajam (b etaps) izstrādes etapam, kuru laikā karjera tehnika atradīsies vistuvāk viensētām, kas tādējādi uzskatāms par nelabvēlīgāko scenāriju. Trokšņa avoti Atradnē “*Lido*” definēti kā laukumveida avoti, kas vienādi ar izstrādes etapa laukumu, bet karjeros “*Ruži*” un “*Krūziņi*” kā punktveida avoti, kas izvietoti pēc iespējas tuvāk pret troksni jutīgajām teritorijām (viensētas). No 4.3.1. – 4.3.3. attēliem Birojs secina, ka Paredzētās darbības (1. situācija), esošā (fona) (2. situācija) un summārā (3. situācija) trokšņa līmeņa novērtējumā vērtēta, ņemot vērā segkārtas bērtņu (vidēji 3 m augstumā) izveidi gar Atradnes robežām, bet neskatot konkrētā prettrokšņa pasākuma efektivitāti (modelēšana veikta tikai situācijai ar atbērtņēm), un ieguves teritorijas atvēršanos no autoceļiem, tādējādi paredzot platību bērtņēm.

6.4.5.7. Atbilstoši Ziņojumam, modelēšanā izmantotā transportēšanas intensitāte ir 23 kravas automašīnas dienā jeb vidēji 2 automašīnas stundā. Vienlaikus paredzot transporta diferencēšanu pa autoceļiem A22 un A17 (1:1), bet A17 gadījumā vēl papildus dalot plūsmu A10 un V1475 virzienos (1:1).

6.4.5.8. Ziņojumā secināts, ka saskaņā ar modelēšanas rezultātiem ne Paredzētās darbības radītais trokšņa līmenis pats par sevi, t.sk. ar darbību saistītā transporta intensitāte, ne trokšņa līmenis, kas raksturo summāro/kopējo darbību, nepārsniegs Noteikumos Nr. 16 noteikto trokšņa robežlielumu. Prognozēts, ka trokšņa rādītājs L_{diena} (ņemot vērā paredzētās darbības, blakus esošo karjeru un autotransporta radīto troksni) viensētā “Avoti” sasniegs 54,9 dB(A) un viensētā “Liepas” – 47,2 dB(A), kad tiek izstrādāts Atradnes pirmais etaps (3.a situācija), un attiecīgi 53,0 un 48,2 dB(A), kad tiek izstrādāts atradnes otrais etaps (3.b situācija). Vienlaikus norādāms, ka Ierosinātāja ir daļēji ņēmusi vērā lidostas “Jūrmala” darbību, t.i. izmantojot lidostas “Jūrmala” veiktā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma materiālus² un matemātiski summējot trokšņa līmeņus pie viensētas “Avoti”. Lidostas “Jūrmala” radītais trokšņu līmenis saskaņā ar minētā ietekmes novērtējuma materiāliem pieņemts 39,5 dB(A) un summēts ar lielāko no modelētajiem trokšņu rādītājiem viensētu tuvumā – 54,9 dB(A), sasniedzot ~55 dB(A).

6.4.5.9. Uzsākot Paredzēto darbību, trokšņa līmenis pie visnelabvēlīgākā scenārija (visu karjeru darbība notiek vienlaicīgi, atrodoties vistuvāk dzīvojamām ēkām) Atradnei tuvāko dzīvojamo māju teritorijās pieaugs 1 – 5 dB(A) robežās, tam sasniedzot 55 dB(A), tātad praktiski trokšņa robežlielumu (55 dB(A)). Līdz ar to periodos, kad Atradnes un līdzās esošo karjeru “Ruži” un “Krūziņi” izstrādes darbi notiks intensīvi, trokšņa radīto apgrūtinājumu tuvāko viensētu iedzīvotāji var izjust kā traucējošu. Šādā griezumā Birojs pilnībā pievienojas Ziņojuma autoriem, ka darbība realizējama tikai dienas periodā un iespējami mērķtiecīgi jāplāno kravas transporta plūsma, to diferencējot pa atšķirīgiem transportēšanas maršrutiem, un prettrokšņu valnis ir nevis vēlams, bet obligāts.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto un izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju, t.sk. konstatētos trūkumus, Biroja ieskatā ietekmes samazinājums līdz līmenim, kas nepārsniedz normatīvajos aktos noteikto, ir ticams un praktiski realizējams, veicot konkrētus pasākumus ietekmju mazināšanai. Vienlaikus ir pamats arī atzīt, ka derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas ietekmju mazināšana un pārvaldība ir nozīmīgs ar Paredzēto darbību saistīts aspekts, jo īpaši tas ņemams vērā kopskatā ar esošo darbību karjeros “Ruži” un “Krūziņi”, un bez ietekmes mazināšanas pasākumiem (prettrokšņu valņa), Paredzētā darbība nav pieļaujama, jo konkrētos laika posmos pie maksimālās darbības intensitātes varētu sasniegt vai nedaudz pārsniegt robežlielumus atkarībā no derīgā materiāla pieprasījuma un karjeru kopējās izstrādes jaudas. Tādējādi Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu darbu veikšanai ir izvirzāmi obligātie nosacījumi:

- a) Ar Paredzēto darbību saistītās darbības – derīgo izrakteņu ieguvi un transportēšanu – pieļaujams veikt tikai darba dienās, ņemot vērā Ziņojumā norādīto laika periodu, un nozīmīgi nepārsniedzot paredzēto derīgā materiāla transportēšanas intensitāti norādītajos periodos, kas Noteikumu Nr. 16 izpratnē atbilst dienas periodam (no 7.00 līdz 19.00).
- b) Gar Atradnes dienvidu un austrumu malu dzīvojamo teritoriju aizsardzībai no trokšņa ietekmes ir veidojamas segkārtas bērtnes Ziņojuma trokšņa novērtējumā paredzētajā vai efektivitātes ziņā līdzvērtīgā risinājumā.

² Ietekmes uz vidi novērtējums lidlauka “Jurmala Airport” darbības paplašināšanai (SIA “SKY PORT”), izstrādājis SIA „Eirokonsultants” 2016. gadā.

- c) Visām Paredzētās darbības realizācijai paredzētajām tehnoloģiskajām iekārtām jāatbilst Ministru kabineta 2002. gada 23. aprīļa noteikumos Nr. 163 „*Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām*” noteiktajām prasībām.
- d) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr.16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par papildus pasākumu, tajā skaitā Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Pārvaldē un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kuriem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.

Ietekmes uz vidi novērtējumā vērtētas divas derīgo izrakteņu ieguves un divas derīgo izrakteņu apstrādes alternatīvas. Alternatīvu apraksts sniegts šī Atzinuma 3.4. punktā. Izvērsti piesārņojošo vielu, trokšņu emisiju aprēķins un citu ietekmju novērtējums veikts tikai izvēlētajai alternatīvai (ieguve pa etapiem, bez apstrādes). Ieguves alternatīvai ar derīgā materiāla apstrādi sniegts pārskats par kopējo piesārņojošo vielu emisiju apjomu un summārais trokšņu līmenis no nepieciešamajām tehnikas vienībām. Ieguves alternatīvai, kas paredz ieguvī visā Atradnes teritorijā, sniegts salīdzinošs novērtējums pret alternatīvu, kas paredz ieguvī pa etapiem. Vērtējot Ziņojumā apskatītās alternatīvas, Birojs secina, ka salīdzinot ar izvēlēto alternatīvu (ieguve pa etapiem, bez apstrādes), visas pārējās alternatīvas saistītas ar papildu tehnikas piesaisti un līdz ar to palielinātu darbības apjomu, vai vienlaicīgi lielākā platībā, kas radītu lielāku ietekmi uz trokšņu un piesārņojošo vielu emisijām vai radītu ilgstošas ietekmes plašākā teritorijā. Ņemot vērā ka izvēlēta alternatīva ir ar vismazāko ietekmi un tai vienīgajai ir veikts izvērstis ietekmju novērtējums, šī ir vienīgā alternatīva, kuras realizācija ir pieļaujama

Rezumējoši Birojs secina, ka Ierosinātāja ir izsvērusi risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes galvenajos ietekmes aspektos, tajā skaitā – gaisa kvalitātes, trokšņa, ietekmes uz hidroloģisko režīmu, pazemes ūdeņiem, ietekmes uz bioloģisko daudzveidību un ainavu aspektā. Šāda novērtējuma rezultātā secināts, ka nav pamata kopumā aizliegt Ierosinātājas plānoto darbību, taču tā pieļaujama tikai nodrošinot Ziņojumā paredzētos vai tiem līdzvērtīgus risinājumus vides kvalitātes nodrošināšanai un ietekmes novēršanai, samazināšanai un monitoringam, kā arī Biroja noteiktos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama (vai nav pieļaujama).

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par ierosinātajs nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi un vērtējuma trūkumiem. Lēmumu par Paredzētās darbības pieļaujamību (akceptēšanu vai neakceptēšanu) pieņem Novērtējuma likuma 21.panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija, vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama.

Direktors

A. Lukšēvics

2018. gada 10. augustā